

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ผลสรุปงานวิจัย
ด้านช่วยในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ดังนี้

- ตอนที่ 1 แนวความคิดในการศึกษาวิจัยในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน
- ตอนที่ 2 การสังเคราะห์ผลการวิจัยโดยวิธีวิเคราะห์แบบเมทา
(Meta-analysis)
- ตอนที่ 3 งานวิจัยที่วิเคราะห์โดยวิธีวิเคราะห์แบบเมทา
- ตอนที่ 4 งานวิจัยที่ศึกษาด้านช่วยในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน

ตอนที่ 1

แนวความคิดในการศึกษาวิจัยในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน

ประเด็นปัญหาหลักของการวิเคราะห์งานวิจัยนี้ คือ กำลังช่วยในการปฏิบัติงาน
ซึ่งนักวิชาการและนักบริหารการศึกษาได้พิจารณาว่ามีความสำคัญเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่าง
ยิ่ง ทั้งยังได้ให้แนวความคิดทางทฤษฎีและคำจำกัดความไว้ต่าง ๆ คือ

เอตวิน บี. ฟลิปโป กล่าวว่า "สักแต่จะให้คนเพียงสามารถทำงานได้เท่านั้น
หาเกิดการพลไม่ใคร่จะตั้งให้คนเหล่านั้นมีความตั้งใจที่จะทำงานด้วย" และเขาได้กล่าวต่อไป
อีกว่า "ถ้าคนเกิดความต้องการและได้รับสนองตอบในความต้องการนั้น คนก็ย่อมมีความตั้งใจ
ที่จะทำงานด้วยความเสียสละ และเต็มพลังความสามารถที่ตนมีอยู่" (Flippo 1966:50)

การที่คนทำงานแล้วได้รับการสนองตอบความต้องการ ถ่อมสร้างความสำเร็จ
หรือรันทให้กับคนทำงาน สร้างกำลังใจให้เขาตั้งใจมั่นในการทำงาน ซึ่งเท่ากับเป็นการบำรุงกำลัง
ช่วยให้คนทำงานมีกำลังขวัญดี และมีแรงจูงใจที่มุ่งทำงานอย่างไม่ย่อท้อ ทั้งนี้เพราะกำลังขวัญ
ของคนทำงานจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความต้องการของเขาเหล่านั้น ได้รับการสนองตอบดีหรือไม่
ดังที่ แคล โยเคอร์ ได้กล่าวว่า "นักบริหารส่วนใหญ่ทุกวันนี้ให้ความสำคัญถึงกำลังขวัญ

ของคนทำงานเป็นสำคัญ และคนทำงานที่มีกำลังขวัญสูงจะเป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน เขาจะทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจทำงานเป็นอย่างดี ซึ่งตรงข้ามกับผู้ที่มีกำลังขวัญต่ำ จะเป็นผู้ที่ไม่ค่อยสนใจทำงาน ซากความตั้งใจในการทำงาน" เขาได้กล่าวเน้นว่า คุณภาพและผลผลิตของงานจะมีความสัมพันธ์ในเชิงปฏิฐาน (Positive relation) กับคนทำงานที่มีกำลังขวัญสูงและให้ทัศนะว่า "กำลังขวัญ เป็น พฤติกรรมของคนทำงานที่แสดงออกในรูปของความรู้สึก (feelings) ที่มีต่อการทำงาน เพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา" (Yoder 1959:445)

สำหรับ โรธลิสเบอร์เกอร์ ให้ทัศนะว่า "กำลังขวัญเป็นเรื่องที่มองไม่ค่อยจะเห็นชัดเจนนัก แต่มันเกี่ยวข้องกับสิ่ง ๆ หนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญมาก เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของบุคคลต่าง ๆ ภายในกลุ่มหรือภายในหน่วยงานมากกว่าภายในบุคคลเพียงคนเดียว" (Roethlisberger 1955:189) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายที่ศาสตราจารย์อมร รักษาสัจย์ และโสรัจ สุจริตกุล ให้ไว้ว่า "กำลังขวัญ หมายถึง ทัศนคติของบุคคลแต่ละบุคคลในหมู่ ถ้ากำลังขวัญของหมู่สูง สมาชิกของหมู่ก็มีความเชื่อมั่นในตนเองและมีความจงรักภักดีต่อหมู่ที่เขาทำงานอยู่ และมีความสามารถที่จะบังคับตัวเขาได้ หรือมีระเบียบวินัยดี" (อมร รักษาสัจย์ และโสรัจ สุจริตกุล 2505:471) ส่วนสุรางค์ โค้วตระกูล ให้ความหมายไว้ว่า "กำลังขวัญ หมายถึง สถานะที่ทุกคนในกลุ่มทราบถึงวัตถุประสงค์แห่งการทำงานของกลุ่มหรือวัตถุประสงค์ของแต่ละคนที่ทำงานนั้นเป็นวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความมั่นใจที่จะทำงานให้สำเร็จและพยายามร่วมมือพยายามต่อสู้กับอุปสรรคที่มาขัดขวางอย่างสุดความสามารถ และพยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทางที่วางเอาไว้" (สุรางค์ โค้วตระกูล 2505:271)

สมพงษ์ เกษมสิน ได้กล่าวสรุปไว้ว่า "กำลังขวัญเป็นนามธรรมที่ไม่มีรูปร่างและกำลังขวัญที่ดีเกี่ยวกับการทำงานนั้นคือ ความตั้งใจของคนทำงานที่จะอุทิศเวลาและแรงกายของตนเองเพื่อสนองความต้องการและวัตถุประสงค์ขององค์การ" (สมพงษ์ เกษมสิน 2511:271) และจำนง บุญชู ได้กล่าวสรุปว่า "กำลังขวัญ เป็นความพอใจในสภาพการทำงานที่กำลังดำเนิน การอยู่และมีความตั้งใจมั่นที่จะดำเนินการให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพด้วยดี" (จำนง บุญชู 2513:51) จะเห็นได้ว่า "กำลังขวัญ" เป็นนามธรรมที่ไม่มีรูปร่างให้มองเห็นได้ กำลังขวัญเป็นพฤติกรรมของคนทำงานที่แสดงออกในรูปของ ความรู้สึกที่มีต่อการปฏิบัติงาน

ดังนั้น "ขวัญในการปฏิบัติงาน" เป็นทัศนคติทางอารมณ์ ความรู้สึก และจิตใจ ของบุคคลและกลุ่มที่มีต่อความต้องการ และวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานทั้งของตนเองและหน่วยงาน แล้วเกิดความร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การเสริมสร้างขวัญในการปฏิบัติงาน ตามแนวความคิดของ มิเชล เจ จูเซียส (Jucius 1971:285-288) กล่าวว่า ผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ด้วยความพึงพอใจก็ต่อเมื่อ เขาคิดว่าหน่วยงานของเขามีวัตถุประสงค์ที่ดี มีความสำคัญและได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวาง เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละบุคคลและของหน่วยงาน กับขวัญในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในกรณีที่ขวัญสูง ผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานเพื่อหน่วยงานเป็นอันดับหนึ่ง และเพื่อบำเหน็จรางวัลเป็นอันดับรองลงมา ส่วนขวัญต่ำผู้ปฏิบัติงานจะปฏิบัติงานเพื่อต้องการเงินเป็นอันดับแรก ผลงานเป็นสิ่งที่ตามมาทีหลัง อย่างไรก็ตามขวัญในการปฏิบัติงานสามารถจะเสริมสร้างได้โดยให้ผู้ปฏิบัติงานได้เข้าใจถึงวิธีการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และช่วยให้หน่วยงานสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ นอกจากนี้ สแตนเลย์ คัมบลิว วิลเลียม (Williams 1964:144-145) มีความเห็นสอดคล้องว่าขวัญของหมู่คณะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ในแบบประชาธิปไตยที่เกิดจากความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างครูใหญ่กับคณะครูโดยทั่วไป เมื่อสมาชิกภายในกลุ่มมีความเชื่อว่าเขามีโอกาส มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของเขาแล้ว ขวัญจะสูง และถ้ามีการยอมรับนับถือในการบริหารและมีความรู้สึกที่หมู่คณะทำงานร่วมกันเป็นทีมแล้วเป็นที่เชื่อได้ว่ามีขวัญสูง ความสัมพันธ์ระหว่างครูใหญ่และคณะครูจะดี เมื่อทั้งครูใหญ่และคณะครูจะระมัดระวังที่จะให้บรรยากาศเป็นไปอย่างฉันท์มิตร และอบอุ่น เข้าใจที่สนใจต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันดำเนินงานตามเป้าหมายของหน่วยงาน มีการยอมรับนับถือและมีความเชื่อมั่นซึ่งกันและกัน เป็นต้น

ในการร่างโครงสร้างปัจจัยของขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนนี้ จากแนวความคิดของ ฮาร์โรลด์ พี อัดัม และแฟรงก์ ยี คิกคีย์ (P. Adams and Dickey 1966:65) ได้ให้ความหมายว่าขวัญในการปฏิบัติงานคือน้ำใจและทัศนคติของครูที่มีต่องาน ซึ่งเป็นส่วนขององค์ประกอบที่จะทำให้การสอนได้รับความพึงพอใจ และความสำเร็จ ขวัญเป็นผลหรือพัฒนาการทางธรรมชาติของสภาพการต่าง ๆ ที่มีต่องานของครู

คลกเตอร์พูเมอร์ นักเขียนลึกลับหนึ่ง กล่าวว่า ขวัญคือสภาวะทางจิตใจ (The mental state) ซึ่งทำให้คนทำงานของเขาด้วยความรู้สึกพึงพอใจหรือมีความสุขใจ และมีความสนุกเพลิดเพลิน (A feeling of satisfaction and enjoyment)

เมื่อได้พิจารณาถึงขวัญในการปฏิบัติงานอันเป็นปรากฏการณ์ของแต่ละบุคคล ผู้ค้นคว้าหลาย ๆ คนได้จัดเอาความรู้สึกที่แวดล้อมสิ่งทีคนทำงานต้องการเหล่านี้เข้าด้วยกัน การศึกษาขวัญในการปฏิบัติงานของลูกจ้างจึงได้นิยามแล้วมักจะเริ่มด้วยลำดับขั้นความต้องการ การนิยามให้เห็นชัดถึง "ความพอใจในความต้องการส่วนตัว หรือความพึงพอใจงานของแต่ละบุคคล" ให้นำไปสู่ความพยายามค้นพบแบบของความต้องการที่สอดคล้อง และวัดความพึงพอใจที่แท้จริง

โอวาร์ด (Ovard 1966:214-218) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานว่า มี 2 ปัจจัยใหญ่ คือ

1. ปัจจัยทางด้านวัตถุ ได้แก่ เงินเดือน การลาป่วย การประกันทางเวชกรรม และการพยาบาล ระเบียบวาระการพ้นจากงาน สิ่งอำนวยความสะดวกสบาย เครื่องมือเครื่องใช้และการบริการ และปัจจัยทางเศรษฐกิจ

2. ปัจจัยทางด้านมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านมนุษยสัมพันธ์ อันเป็นวิธีการจัดงานแผนใหม่ ตามแนวมนุษยสัมพันธ์ การให้ความสนใจและเอาใจใส่เป็นพิเศษ ครูอาจารย์ จะรู้สึกในความสำเร็จของตัวเอง

จากผลของการทำการวิจัย เรื่อง ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจในการทำงานของ เฮอส์เบอร์ก มอนเนอร์ และสไนเดอร์แมน (Herzberg, Mausner and Snyderman 1959 : 71-79) องค์ประกอบที่ช่วยให้เกิดความพอใจในการทำงานนั้นมีลักษณะสัมพันธ์กับเรื่องของงานโดยตรง เรียกว่า ปัจจัยจูงใจ เป็นองค์ประกอบที่จูงใจบุคคลให้ตั้งใจทำงานเป็นสภาวะแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการทำงาน นอกจากปัจจัยที่ช่วยให้เกิดความพึงพอใจในการทำงานแล้ว เฮอส์เบอร์กและคณะยังได้พบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการทำงานจัดเป็นองค์ประกอบที่เกี่ยวสิ่งแวดล้อมที่อาจก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจในงานได้ ปัจจัยนี้จึงต้องทำหน้าที่คำจูงใจไม่ให้เกิดที่ลดอุปไม่ค่างานทำงาน เรียกว่า ปัจจัยสุขศาสตร์ หรือปัจจัยคำจูงใจ

จากแนวความคิดดังกล่าวนี้ การสร้างโครงสร้างของขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ผู้วิจัยจึงรวบรวมตัวแปรต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของขวัญและแบ่งแยกออกเป็น 2 ปัจจัย โดยผู้วิจัยหมายถึงดังนี้

1. ปัจจัยจูงใจ หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดทัศนคติที่ดี มีความพอใจและมีขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสามารถให้ได้โดยอ้อมหรืออาจ

เรียกว่า ปัจจัยทางด้านมนุษย์

2. ปัจจัยค่าจุน หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมที่ช่วยส่งเสริมขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนสามารถให้ได้โดยตรง หรืออาจเรียกว่า ปัจจัยทางด้านวัตถุ

ตอนที่ 2

การวิเคราะห์งานวิจัยโดยวิธีวิเคราะห์แบบเมตา (Meta-analysis)

กลาส (Glass 1976:3-8) ได้กล่าวถึงระดับของการศึกษาวิเคราะห์ไว้ว่าการวิเคราะห์ข้อมูลมีอยู่ 3 ระดับ คือ

1. การวิเคราะห์ขั้นปฐมภูมิ (Primary analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเองตามระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย เพื่อศึกษาค้นหาคำตอบของปัญหาวิจัยนั้น ๆ โดยอาศัยระเบียบวิธีทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

2. การวิเคราะห์ขั้นทุติยภูมิ (Secondary analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิเพื่อวัตถุประสงค์ในการตอบปัญหาของการวิจัยครั้งแรก ด้วยสถิติเทคนิคที่ต่ำกว่าเดิมหรือตอบปัญหาใหม่ด้วยข้อมูลเก่า การวิเคราะห์ระดับนี้สำคัญสำหรับการประเมินผล

3. การวิเคราะห์แบบเมตา (Meta-analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อความรู้หรือข้อค้นพบที่เก็บรวบรวมจากผลการวิจัยแต่ละเล่มที่ศึกษาปัญหาลักษณะเดียวกันจำนวนมาก โดยใช้สถิติวิเคราะห์ที่เหมาะสม เพื่อวัตถุประสงค์ในการบูรณาการข้อความรู้ที่ได้จากงานวิจัยดังกล่าว และที่สำคัญคือความชัดเจนของข้อสรุปในการตอบปัญหาที่ต้องการศึกษา

ลักษณะเด่นของการวิเคราะห์แบบเมตา (Meta-analysis) นั้นคือการบูรณาการข้อความรู้จากผลการวิจัยเชิงประจักษ์ด้วยสถิติวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เชิงปริมาณและการวิเคราะห์แบบเมตาขั้นนี้ยังเป็นผลที่ต่อกการวิจัยที่กลับพบในแวดวงของคุณภาพการวิจัย เนื่องจากส่วนสำคัญอันหนึ่งของวิธีวิเคราะห์แบบเมตาขั้นนี้ได้มีการรวบรวมและบันทึกจุดอ่อนของวิธีการศึกษาหรือวิธีวิจัยของงานวิจัยที่เก็บรวบรวมมาศึกษา และนำมาตรวจสอบความสัมพันธ์เพื่อประโยชน์ของวงการศึกษากลับกันพบ

จัน วิ กลาส นับว่าเป็นผู้มีความสำคัญในการนำวิธีวิเคราะห์นี้มาใช้ในการวิจัย

ทางสังคมศาสตร์ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ.2519 กุลาสได้เสนอบทความเกี่ยวกับการวิเคราะห์แบบเมทาดาในหนังสือ Review of Research in Education (Glass 1978:351-379) ต่อมา กุลาสได้เสนอรายงานผลการวิจัยที่ใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบเมทาดาออกเผยแพร่หลายเรื่อง อาทิเช่น "Meta-analysis of research on the relationship of class-size and achievement , "Teacher indirectness" and pupil achievement: An integration of finding" เป็นต้น และในปี พ.ศ.2524 กุลาส แมคเกา และสมิท (Glass McGaw and Smith 1981) ได้ร่วมกันเขียนหนังสือ Meta-analysis in Social Research โดยได้อธิบายเสนอระเบียบวิธีอย่างมีระบบของการวิเคราะห์ การนิยามจำกัดวงอย่างเข้มงวดและมาตรฐานเทคนิคต่าง ๆ และเน้นเชิงปริมาณมากที่สุด โดยทั่วไปแล้วการวิเคราะห์แบบเมทาดา มีขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อเลือกปัญหาวิจัยแล้วดังนี้

1. การกำหนดขอบเขตและการสุ่มตัวอย่างงานวิจัย
 2. การจำแนกและการเก็บหรือบันทึกข้อมูลงานวิจัย
 3. การวัดข้อค้นพบของงานวิจัย
 4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผล
1. การกำหนดขอบเขตและการสุ่มตัวอย่างงานวิจัย

ปัญหาที่เลือกมาศึกษาควรเป็นปัญหาที่ได้มีการศึกษาวิจัยกันไว้จำนวนมากพอสมควร และด้วยวิธีวิจัยเชิงประจักษ์จะเป็นการวิจัยเชิงทดลอง วิจัยเชิงสำรวจหรือวิจัยเชิงบรรยายก็ได้ เมื่อเลือกปัญหาแล้วผู้วิจัยจะต้องกำหนดขอบเขตของปัญหาที่จะทำการสังเคราะห์ผลการวิจัยให้ชัดเจน (สุวรรณ สุวรรณเชตนิคม 2527:26-31) เช่น ถ้าต้องการวิเคราะห์ผลสรุปงานวิจัยด้านขวัญในการปฏิบัติงานของครู ก็จะเป็นหัวข้อที่กว้างมาก เพราะครูที่ทำการสอนในแต่ละสังกัดแต่ละระดับ ย่อมมีสภาพแวดล้อมทุกด้านแตกต่างกัน เช่นเดียวกับครูรัฐบาลกับครูโรงเรียนเอกชน การศึกษาจะกว้างเกินไปและมีความหมายไม่เฉพาะเจาะจงชัดเจนลงไป แต่ถ้าตั้งหัวข้อให้จำกัดลงไปว่า "การวิเคราะห์ผลสรุปงานวิจัยด้านขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน" ก็จะทำให้หัวข้อแคบลง และการวิเคราะห์จะมีความหมายตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยศึกษามากที่สุด

เมื่อกำหนดขอบเขตแล้วก็กำหนดประชากรของงานวิจัยที่ต้องการจะสังเคราะห์

ข้อค้นพบสำรวจจำนวนงานวิจัยในประเทศว่ามีที่เรื่อง ความถูกต้องครอบคลุมและครบถ้วนของ รายงานการวิจัยที่รวบรวมได้มีความสำคัญต่อความถูกต้องของการอ้างอิงผลของการสังเคราะห์ จาการหา ที่องงานวิจัยที่สำรวจได้นั้นพบว่าจำนวนงานวิจัยไม่มากนัก ผู้วิจัยสามารถทำการสังเคราะห์ ได้ทั้งหมด ก็ควรสังเคราะห์ทั้งประเทศเลย แต่ถ้าพบว่าจำนวนงานวิจัยมีมากเกินไปความสามารถ ของผู้วิจัยที่จะสังเคราะห์ได้ ก็ให้ส่งงานวิจัยจำนวนหนึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยที่ใช้ในการ สังเคราะห์ การสุ่มนี้ผู้วิจัยสามารถใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบต่าง ๆ ตามความเหมาะสม (สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม 2527:26-31)

2. การจำแนก และการเก็บหรือบันทึกข้อมูลงานวิจัย

ข้อมูลที่จะนำมาสังเคราะห์เป็นข้อมูลตัวแปร 2 ประเภท คือ ตัวแปรผลลัพธ์ หรือข้อค้นพบของการวิจัย ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญที่ผู้วิจัยต้องการสังเคราะห์ และตัวแปรเกี่ยวกับ ลักษณะของการวิจัย (Characteristic of Studies) ซึ่งเป็นตัวแปรที่เป็นประโยชน์ในการ อธิบายข้อค้นพบที่สังเคราะห์ได้ โดยเฉพาะในกรณีที่ข้อค้นพบจากการวิจัยต่าง ๆ มีความแตกต่างกันมาก ตัวแปรลักษณะของการวิจัยนี้แบ่งออกเป็น 2 พวก คือ ลักษณะของเนื้อหาที่ทำการวิจัย (Substantive Characteristics) เช่น ลักษณะของเนื้อหาเฉพาะในการศึกษาปัญหานั้น ๆ และลักษณะของวิธีการศึกษาหรือวิธีวิจัย (Methodological Characteristics) ซึ่งในงาน วิจัยต่าง ๆ ที่ใช้ระเบียบวิธีเดียวกัน ลักษณะของวิธีการวิจัยมักจะคล้ายกัน เช่น ถ้าใช้ระเบียบ วิธีวิจัยเชิงทดลองตัวแปรประเภทนี้ ได้แก่ ขนาดของตัวอย่างประชากร ความเที่ยงของแบบสอบถาม และวิธีการจัดกลุ่มทดลอง เป็นต้น ดังนั้นในการเก็บข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์แบบเมทา ผู้วิจัย จำเป็นต้องระบุตัวแปรผลลัพธ์ และตัวแปรเกี่ยวกับลักษณะของการวิจัยทั้งที่เป็นลักษณะของเนื้อหา ที่วิจัย และลักษณะของวิธีการวิจัยให้ชัดเจน แล้วให้พิจารณาวิธีเก็บข้อมูลเหล่านี้ให้เหมาะสม

การเก็บข้อมูลในการวิเคราะห์แบบเมทาดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัย เอกสาร คือ ผู้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งและส่วนสำคัญของการเก็บข้อมูล หรือการวัดตัวแปร ในการอ่านรายงานการวิจัย และเก็บหรือบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรผลลัพธ์และตัวแปรลักษณะ ของการวิจัยนี้ เพื่อให้ข้อมูลที่ให้มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ผู้วิจัยควรสร้างแบบวิเคราะห์งาน ซึ่งมีรายละเอียดของประเภทและลักษณะของข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรต่าง ๆ ที่ต้องการวัด อันได้แก่ ตัวแปร ผลลัพธ์ และตัวแปรลักษณะของการวิจัย ทั้งที่เป็นลักษณะของเนื้อหา และวิธีการที่วิจัย คุณภาพ

ของแบบวิเคราะห์งาน (ความครอบคลุมและความชัดเจน) เป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่จะทำให้ได้ข้อมูลที่ให้มีคุณภาพ อีกส่วนหนึ่ง คือ ความเป็นปรนัยของผลการวิเคราะห์รายงานการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยอาจตรวจสอบได้โดยการให้ผู้ช่วยวิจัยที่มีความรู้ความเข้าใจ ในลักษณะของปัญหาวิจัย และวิธีการวิเคราะห์รายงานการวิจัยตามแบบวิเคราะห์งานที่ใช้ ได้วิเคราะห์รายงานการวิจัยที่ศึกษาอย่างเป็นอิสระอีกแบบหนึ่ง แล้วนำผลการวิเคราะห์รายงานการวิจัยจากผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยมาตรวจทานกัน ข้อมูลส่วนใดมีความแตกต่างกัน จะต้องร่วมกันพิจารณาหาข้อสรุปเดียวกันให้ได้ ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่สามารถหาผู้ช่วยวิจัยมาช่วยวิเคราะห์ได้ ผู้วิจัยควรทำการวิเคราะห์และบันทึกผลการวิเคราะห์ซ้ำอีกครั้ง โดยให้ระยะเวลาของการวิเคราะห์ครั้งที่ 2 ห่างจากครั้งแรกพอสมควร (สุวัทนา สุวรรณเชตนิคม 2527:26-31)

3. การวัดข้อค้นพบของงานวิจัย

การวัดข้อค้นพบของงานวิจัย คือ การแปลงข้อค้นพบของแต่ละงานวิจัยให้มีหน่วยเดียวกัน ข้อค้นพบคือตัวแปรตามในการวิเคราะห์ทางสถิติ ตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์เป็นเนื้อหาและคุณลักษณะของระเบียบวิธีวิจัยในแต่ละเล่ม ซึ่งวิธีวิเคราะห์จะแยกตามประเภทของการวิจัย 2 ประเภท คือ

3.1 งานวิจัยเชิงทดลอง การวัดข้อค้นพบของงานวิจัยประเภทนี้นิยมใช้ผลมาตรฐาน (Effect - Size) โดยใช้สัญลักษณ์ Δ การวัดข้อค้นพบนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรว่ามีขนาดผลมาตรฐานอย่างไร วิธีวิเคราะห์จะยากหรือง่ายขึ้นอยู่กับ การรายงานผลข้อค้นพบของงานวิจัยแต่ละเล่มว่ารายงานด้วยสถิติอย่างไรง่ายหรือรายงานผลที่มีความซับซ้อนและทั้ง Scales ของการวัด ระเบียบวิธีการวิจัยที่รายงานไว้ในแต่ละเล่มไม่เหมือนกัน ฉะนั้น การคำนวณผลมาตรฐานจึงมีให้เลือกหลายวิธี แต่ละวิธีแตกต่างกันไป คือ

3.1.1 การคำนวณขนาดของผลมาตรฐานจากอัตราส่วนระหว่างความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มทดลอง (\bar{x}_E) กับค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มควบคุม (\bar{x}_C) กับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม (s_C) (Glass and Smith 1981:29) ดังสูตรต่อไปนี้

$$\Delta = \frac{\bar{x}_E - \bar{x}_C}{s_C}$$

สำหรับสูตรนี้มีความเชื่อว่าความแปรปรวนของคะแนนในประชากรของกลุ่มควบคุมและของกลุ่มควบคุมและของกลุ่มทดลองเท่ากันก่อนทดลอง และขณะดำเนินการทดลองความแปรปรวนของกลุ่มควบคุมจะไม่เปลี่ยนแปลง โดยไม่คำนึงถึงความแปรปรวนของกลุ่มทดลองว่าแปรปรวนหรือไม่ กลี๊สได้ชี้ประเด็นว่า ตามปกติงานวิจัยเชิงทดลองจะเทียบกลุ่มควบคุม ดังนั้นควรใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม (s_C) จำนวนขนาดของผลมาตรฐาน โดยเฉพาะงานวิจัยที่มีความแปรปรวนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกัน นอกจากนี้กลี๊สยังได้ยกตัวอย่างอธิบายเกี่ยวกับการเลือกส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสำหรับการคำนวณขนาดของผลมาตรฐาน (Δ) สมมุติว่ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และขนาดของผลมาตรฐานที่คำนวณโดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ดังตารางที่ 3 ต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการเลือกส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการคำนวณขนาดของผลมาตรฐาน (คัดลอกจาก Meta-analysis in Social Research หน้า 106)

	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	$\Delta = \frac{\bar{x}_E - \bar{x}_C}{s_E}$	$\Delta = \frac{\bar{x}_E - \bar{x}_C}{s_C}$
กลุ่มทดลอง (E)	52	2	1.00	.20
กลุ่มควบคุม (C)	50	10		

พิจารณาจากตารางที่ 3 ขนาดของผลมาตรฐานทั้ง 2 ค่า คือ 1.00 และ 0.20 ต่างเป็นค่าที่ถูกต้อง เพราะขนาดของผลมาตรฐานที่คำนวณโดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลอง (s_E) มีค่าเท่ากับ 1.00 หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองมากกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมอยู่ 1 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลอง ซึ่งถ้าตกลงว่าประชากรของกลุ่มทั้งสองมีการแจกแจงแบบปกติ หรือกล่าวได้ว่าโดยเฉลี่ยจะมีตัวอย่างในกลุ่มทดลองเพียงร้อยละ 16 ที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม ส่วนขนาดของผลมาตรฐานที่คำนวณจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลอง (s_C) เท่ากับ 0.20 นั้น หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุมต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองอยู่ 1 ใน 5 เท่าของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม ฉะนั้นโดยเฉลี่ยแล้วตัวอย่างของกลุ่มควบคุมประมาณร้อยละ 58 ที่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง ทั้งนี้

มีเงื่อนไขว่าถ้าคะแนนในประชากรของทั้งสองกลุ่มมีการแจกแจงแบบปกติ จากข้อเท็จจริงดังกล่าว การคำนวณขนาดของผลมาตรฐานทั้งสองวิธีจึงไม่ขัดแย้งกัน สามารถเลือกคำนวณได้ทั้ง 2 วิธี แต่ในงานวิจัยที่มีกลุ่มทดลองมากกว่าหนึ่งกลุ่ม มีกลุ่มควบคุมเพียงกลุ่มเดียว และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ต่างกัน กลัสส์ได้เสนอให้ใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุมในการคำนวณขนาดของผลมาตรฐาน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของงานวิจัย (คัดลอกจาก Meta-analysis in Social Research หน้า 107)

ค่าสถิติ	กลุ่มทดลอง A	กลุ่มทดลอง B	กลุ่มควบคุม
ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	50	50	48
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)	10	1	4

จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในตารางที่ 4 เมื่อคำนวณขนาดของผลมาตรฐาน โดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลอง A จะเท่ากับ 0.20 และใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มทดลอง B จะเท่ากับ 2.00 ซึ่งขนาดของผลมาตรฐานแตกต่างกันอย่างมาก จะทำให้เกิดความเข้าใจผิดได้ นี่คือเหตุผลที่ทำให้มีผู้นิยมใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุมในการคำนวณขนาดของผลมาตรฐาน

การรายงานการวิจัยทางเส่มอาจเสนอข้อมูลไม่เพียงพอสำหรับการคำนวณขนาดของผลมาตรฐานที่กล่าวแล้วตอนต้น กลัสส์ได้เสนอวิธีคำนวณอื่น ๆ อีกหลายวิธี เช่น งานวิจัยรายงานเพียงขนาดของตัวอย่างของกลุ่มทดลอง (N_E) และกลุ่มควบคุม (N_C) หรือทั้งค่าสถิติทดสอบ t-test ก็สามารถคำนวณโดยสูตร

$$\Delta = t \sqrt{\frac{1}{N_E} + \frac{1}{N_C}}$$

เมื่อ t : ค่าสถิติทดสอบ t - test

(Glass and Smith 1981:107)

โดยถือว่าความแปรปรวนของคะแนนในประชากรของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกัน

3.1.2 การคำนวณขนาดของผลมาตรฐาน จากอัตราส่วนระหว่างความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มทดลองกับค่าเฉลี่ยของคะแนนของกลุ่มควบคุม กับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภายในกลุ่ม (s_x) ซึ่งส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภายในกลุ่มหรือส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานร่วม (s_x) โดยคำนวณ s_x ได้จากสูตร

$$s_x = \sqrt{\frac{(N_E - 1)s_E^2 + (N_C - 1)s_C^2}{N_E + N_C - 2}}$$

เมื่อ s_E^2 , s_C^2 เป็นความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามลำดับ และ N_E , N_C เป็นขนาดของกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมตามลำดับ เว้นคำนวณขนาดของผลมาตรฐาน จะคำนวณได้จาก (Glass and Smith 1981:102)

$$\Delta = \frac{\bar{x}_E - \bar{x}_C}{s_x}$$

วิธีนี้ต้องเชื่อว่าความแปรปรวนของคะแนนในประชากรของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน (Glass and Smith 1981:38) จากสูตรนี้ตัวแปรทดลองที่ใช้จะมีผลกระทบทำให้ค่าที่สังเกตเปลี่ยนไปในลักษณะเพิ่มหรือลดคะแนนของทุกคนในกลุ่มเท่ากัน

การคำนวณขนาดของผลมาตรฐานของงานวิจัยเชิงทดลอง ยังมีอีกหลายวิธี ทั้งขึ้นอยู่กับค่าสถิติที่พบในรายงานผลการวิจัย และข้อมูลพื้นฐานในงานวิจัยแต่ละเล่มที่รวบรวมมาศึกษา

3.2 งานวิจัยที่ไม่ใช่การวิจัยเชิงทดลอง อาจจะเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ (Correlational Study) เช่น การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว ก็อาจใช้การแปลงค่าดัชนีที่ใช้วัดความสัมพันธ์นั้นให้มาเป็นสัมประสิทธิ์วัดความสัมพันธ์ที่มีมาตรฐาน เช่น สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) หรือ ไคสแควร์ (Glass, McGaw and Smith 1981:147-151) จะต้องแปลงข้อมูลที่วัดได้เป็นมาตรฐานมาตรฐานที่เหมาะสม และจำเป็นมากสำหรับนักวิจัยที่สนใจจะสังเคราะห์แบบเมทา

การศึกษาความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับการจัดอันดับเมตริกของตัวแปร ซึ่งอาจเป็นตัวแปรชนิดขาดตอนแบบ 2 ค่า (dichotomies) เช่น เพศ หรือตัวแปรขาดตอนแบบหลายค่า (Polychotomies) เช่น เพศ กลุ่มมนุษยชาติ เป็นต้น สามารถเปลี่ยนให้อยู่ในรูปที่มีความหมายมากกว่าสำหรับอธิบายการวัดความแตกต่างมาตรฐานระหว่างค่าเฉลี่ย และเทคนิคของการคำนวณหาขนาดของผลมาตรฐานที่กล่าวแล้วข้างต้น อาจถูกนำมาประยุกต์ใช้และวิธีหนึ่งที่ใช้ในการแปลงข้อมูลของการศึกษาความสัมพันธ์ทั้งหมดให้อยู่ในมาตราของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) สำหรับสังเคราะห์งานวิจัยจำนวนมาก ๆ ที่รายงานผลการวิจัยเป็นค่าสถิติต่าง ๆ แตกต่างกันไปแต่ละเล่ม ซึ่ง Glass ได้รายงานวิธีการแปลงค่าสถิติของข้อมูลดังกล่าวไว้ (Glass และคณะ 1981:149-150) เช่น ถ้างานวิจัยรายงานด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ไบซีเรียล (r_{pb}) ก็แปลงให้เป็นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) โดยสูตร

$$r_{xy} = r_{pb} \sqrt{N_1 N_2 / UN}$$

เมื่อ

U คือ ความสูงของโค้งปกติ (ordinate of unit normal distribution)

N คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_1 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1

N_2 คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2

(Glass and Stanley 1971:171)

และถ้างานวิจัยรายงานด้วยค่าไคสแควร์ (χ^2) ก็แปลงให้เป็นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) ได้โดยสูตร

$$r_{xy} = \left(\frac{\chi^2}{\chi^2 + N} \right)^{\frac{1}{2}}$$

เมื่อ N คือขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

(Glass and Stanley 1970:171)

ยังมีวิธีการแปลงค่าข้อมูลงานวิจัยที่รายงานผลเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) กลับไปเป็นความแตกต่างเฉลี่ยมาตรฐาน (standardized mean difference)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบเมทาด้านนี้ เพื่อศึกษาลักษณะงานวิจัยและสังเคราะห์ข้อค้นพบของงานวิจัย เมื่อเลือกมาตราที่เหมาะสมในการวัดข้อค้นพบได้ การวิเคราะห์ข้อค้นพบก็จะดำเนินการตามวิธีวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเป็นเครื่องมือ กล้าสและคณะได้อธิบายและยกตัวอย่างการวิเคราะห์ไว้หลายวิธี เช่น วิเคราะห์ในรูปแบบการบรรยายอย่างง่ายของข้อค้นพบของงานวิจัย วิเคราะห์โดยตรวจสอบสหสัมพันธ์ของข้อค้นพบและลักษณะของงานวิจัยที่ศึกษา วิเคราะห์โดยตรวจสอบการประมาณผลของ treatment ซึ่งข้อค้นพบของงานวิจัยถูกจัดในรูปแบบของ Factorial Experiment วิเคราะห์โดยการเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงด้วยร้อยละ และการวิเคราะห์โดยตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงเส้น เป็นต้น (Glass, McGaw and Smith 1981 : 154-174)

การหาข้อสรุปของข้อค้นพบในประชากรนั้น มักกระทำในแนวความคิดของการประมาณค่า (Estimation) มากกว่าการทดสอบสมมติฐาน ประโยชน์ที่ได้จากการวิเคราะห์แบบเมทาดังนี้ช่วยให้ได้แนวทางสำหรับการวิจัยต่อไป และคำถามของการวิจัยจะชัดเจนรัดกุมยิ่งขึ้นรวมทั้งเทคนิควิธีการวิเคราะห์ที่ใช้จะมีมาตรฐาน ซึ่งเป็นเรื่องที่งานวิจัยทุกเรื่องต้องการมากเพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่แม่นยำแน่นอน

ตอนที่ 3

งานวิจัยที่วิเคราะห์โดยวิธีวิเคราะห์แบบเมทาดา

1. งานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์แบบเมทาดา มักจะเป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัยเชิงทดลอง ขณะนี้เท่าที่ปรากฏงานวิจัยลักษณะนี้ในประเทศไทยมีเพียงเล่มเดียวคือ นายมานิตย์ โภธิกุล (มานิตย์ โภธิกุล 2527: บทคัดย่อ) ได้หาผลสรุปของการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโปรแกรมกับที่เรียนด้วยการสอนตามปกติในระดับมัธยมศึกษาและในระดับอุดมศึกษา และระหว่างระดับการศึกษาทั้ง

สอง โดยการศึกษาจากงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ด้านการเปรียบเทียบผลการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ด้วยการสอนแบบโปรแกรมกับการสอนตามปกติ ในระดับมัธยมศึกษาและในระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2513 จนถึงปี พ.ศ.2525 จำนวน 12 เรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสรุป ลักษณะรายละเอียดของงานวิจัย ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบวิเคราะห์ทั้งงาน ข้อมูลที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ได้จากงานวิจัยแต่ละเรื่อง ได้นำมาคำนวณหาขนาดของผลมาตรฐาน ทำการทดสอบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ระหว่างนักเรียนที่สอนแบบโปรแกรมกับนักเรียนที่สอนแบบปกติในระดับมัธยมศึกษาและในระดับอุดมศึกษาด้วยวิธีทดสอบของแมน วิทเนย์ สำหรับการวิเคราะห์ความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ด้านการสอน 2 แบบ ระหว่างนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและในระดับอุดมศึกษา ใช้การทดสอบแบบไบโนเมียล ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ค่าเฉลี่ยของผลมาตรฐานในระดับมัธยมศึกษา เท่ากับ 0.173 เท่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม และค่าเฉลี่ยของผลมาตรฐานในระดับอุดมศึกษา เท่ากับ 0.734 เท่า ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มควบคุม
2. ขนาดของความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เมื่อสอนด้วยบทเรียนโปรแกรมกับเมื่อสอนตามปกติของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและในระดับอุดมศึกษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ที่เรียนโดยการสอนแบบโปรแกรม ไม่สูงกว่าของนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนในระดับอุดมศึกษา ที่เรียนโดยการสอนแบบโปรแกรมไม่สูงกว่าของนักเรียนที่เรียนโดยการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนงานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์แบบเมตต้า ซึ่งเป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัยที่ไม่ใช่การวิจัยเชิงทดลอง ขณะนี้เท่าที่ปรากฏยังไม่ม้งานวิจัยลักษณะนี้ในประเทศไทย

2. งานวิจัยที่ใช้การวิเคราะห์แบบเมตต้า และเป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัย

ที่ไม่ใช่การวิจัยเชิงทดลองของต่างประเทศได้มีการวิจัยไว้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ไวท์ (White 1980:79-81) ได้ศึกษาเรื่อง "Socio-economic status and academic achievement" กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ งานวิจัยที่มีการจัดพิมพ์และไม่มีการจัดพิมพ์เป็นเล่มไว้ทั้งหมด 143 เล่ม โดยที่มีจำนวน 37 เล่ม รายงานผลการวิจัยเป็นค่าสถิติ (t) หรือค่าเอฟ (F) มีจำนวน 71 เล่ม ที่รายงานผลการวิจัยเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) อีกจำนวน 8 เล่ม รายงานผลการวิจัยเป็นค่าไคสแควร์ (χ^2) และจำนวน 27 เล่ม ที่รายงานผลการวิจัยเพียงแสดงด้วยกราฟและตารางผลของค่าเฉลี่ยเท่านั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์งาน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยบันทึกสรุปลักษณะรายละเอียดของงานวิจัยและตัวแปรผลลัพธ์ของงานวิจัย ระหว่างตัวแปร ฐานะเศรษฐกิจของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำผลของทั้ง 2 ตัวแปรดังกล่าว ในแต่ละเล่มที่คำนวณโดยใช้สถิติที่ต่างกัน งานวิจัยบางเล่มมีการรายงานผลวิจัยมากกว่า 1 ค่า รวมจำนวน 636 ค่า มาแปลงค่าให้เป็นมาตรฐานมาตรฐานเดียวกันคือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r_{xy}) ผลของการวิจัยโดยวิธีการวิเคราะห์แบบเมตต้าพบว่า เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมโดยนำค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มาหาค่าเฉลี่ยได้เท่ากับ 0.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 และมีลักษณะเบ้ทางบวก (Positive Skew) ซึ่งแสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับเศรษฐกิจสังคมมีความสัมพันธ์กับขนาดของระดับก่อนข้างต่ำเมื่อแยกพิจารณาระดับการศึกษาพบว่าในระดับประถมศึกษา ได้ค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.25 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับมัธยมศึกษาเป็น 0.15 และยิ่งพบว่าระดับเศรษฐกิจสังคมมีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษา มากกว่าคณิตศาสตร์ ถ้าแบ่งระดับเศรษฐกิจสังคมเป็น 3 ระดับ คือ ตามรายได้ของผู้ปกครอง ตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และตามตำแหน่งอาชีพของผู้ปกครอง พบว่า ระดับเศรษฐกิจสังคมตามรายได้ของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด ผลของการวิจัยนี้ช่วยกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาและรูปแบบโครงสร้างสังคมในระบบโรงเรียน

ตอนที่ 4

งานวิจัยที่ศึกษาด้านขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน

จากการศึกษางานวิจัยที่ศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนที่ผ่านมา สรุปลักษณะการวิจัยและผลการวิจัยได้ดังนี้

เจตน์ โชติกเสถียร (2503:จ) ได้ศึกษาจากเรื่อง การสำรวจปัญหาครูในโรงเรียนราษฎร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่สอนในระดับประถมถึงมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ ในกรุงเทพมหานคร วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองโดยมีการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ไม่มีการรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ครูด้วยตนเองพร้อมทั้งสัมภาษณ์จำนวน 140 คน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่าขวัญครูโรงเรียนราษฎร์ที่มีผลกระทบต่อขวัญของครูมีดังนี้

1. วุฒิและความสามารถของครูโรงเรียนราษฎร์ในด้านวิชาการ ครูมีวุฒิน้อย โดยเฉพาะวุฒิปริญญาตรี เพียงร้อยละ 18 ทั้งที่โรงเรียนเปิดสอนถึงเตรียมอุดมศึกษา ส่วนในเรื่องความสามารถของครูนั้นมีความสามารถ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ซึ่งสังเกตได้จากการสัมภาษณ์

2. มูลเหตุที่เข้าเป็นครูในโรงเรียนราษฎร์ ส่วนใหญ่เห็นว่าพอจะยึดเป็นอาชีพได้ และจากการสัมภาษณ์เจ้าของ ผู้จัดการและครูใหญ่ให้เหตุผลว่าครูส่วนหนึ่งหางานอย่างอื่นทำไม่ได้ก็สมัครเป็นครูโรงเรียนราษฎร์ชั่วคราว

3. รายได้ของครูโรงเรียนราษฎร์ ตลอดจนวิธีการที่จะได้รับเงิน เดือนเพิ่มขึ้นโรงเรียนที่เก็บค่าเล่าเรียนสูงกว่าอัตราที่กำหนดของกระทรวง การจ่ายเงินเดือนอาจจะสูงกว่าราชการเล็กน้อย โรงเรียนไม่มีการกำหนดกฎเกณฑ์การขึ้นเงินเดือนแก่ครูเป็นส่วนใหญ่

4. บริการต่าง ๆ ที่ครูได้รับจากโรงเรียน มีบริการด้านสุขภาพเพียงจัดห้องพยาบาลและมียาประจำโรงเรียน มีน้อยมากร้อยละ 2 ที่ติดต่อกับโรงพยาบาล และการคิดเงินค่าห้องค่ายาลดให้แก่ครูของโรงเรียนเป็นพิเศษ การบริการด้านสวัสดิการทั่วไปที่มีอยู่คือ การยกเว้นค่าเล่าเรียนแก่บุตรครู บริการด้านการเงิน ยอมให้ครูเบิกเงิน เดือนล่วงหน้า

5. บริการที่ครูโรงเรียนราษฎร์ได้รับจากกระทรวงศึกษาธิการ ด้านวิชาการ

ได้รับการสนับสนุนและมีส่วนร่วมน้อยมาก

6. ความสัมพันธ์ระหว่างครูและโรงเรียน ครูให้ความร่วมมือกับโรงเรียนดี

7. ความสัมพันธ์ระหว่างครูในโรงเรียน ครูในโรงเรียนราษฎร์มีความสัมพันธ์รักใคร่สนิทสนมกันดี

8. ทศนคติต่อการเป็นครูโรงเรียนราษฎร์ ส่วนใหญ่ยังมีทัศนคติไม่ดีต่อการเป็นครูในโรงเรียนราษฎร์ เนื่องจากการเลื่อนขั้นเงินเดือน ความมั่นคงในการทำงาน

ปวีณา สัจจพันธ์ (2503:72-83) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจฐานะของครูโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนครและธนบุรี กลุ่มตัวอย่างครูโรงเรียนราษฎร์ที่สอนเฉพาะมัธยมศึกษาตอนต้น การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัย นำไปทดสอบใช้แล้วกลับมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์จำนวน 295 ฉบับ ได้รับคืน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 57.63 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ฐานะทางเศรษฐกิจของครูโรงเรียนราษฎร์อยู่ในระดับต่ำมาก จำนวนร้อยละ 50 ขึ้นไปมีเงินเดือนระหว่าง 400-600 บาท และร้อยละ 46.70 ตอบว่ารายได้ของตนพอใช้อย่างประหยัด

2. สวัสดิภาพและหลักประกันทางอาชีพ พบว่าครูไม่มีเสถียรภาพทางอาชีพเกี่ยวกับอัตราชั่วโมงที่ทำการสอนร้อยละ 50 ขึ้นไป สอนสัปดาห์ละ 22-27 ชั่วโมง การกำหนดอัตราเงินเดือนครูไม่มีกฎเกณฑ์และไม่มีระเบียบแน่นอนเกี่ยวกับระเบียบการขึ้นเงินเดือนและการให้ออก สำหรับระยะเวลาที่ทางโรงเรียนแจ้งให้ครูทราบล่วงหน้าก่อนให้ออกจากงาน ครูร้อยละ 45.57 ตอบว่า "โรงเรียนไม่ได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้า" และเงินสงเคราะห์แก่ครูที่ถูกสั่งให้ออกจากงาน ร้อยละ 47.47 ตอบว่า "โรงเรียนไม่จ่ายให้เลย"

3. ด้านการบริการทางสวัสดิการของโรงเรียน คือ การยกเว้นหรือลดค่าเล่าเรียนบุตร ซึ่งมีร้อยละ 80 การบริการด้านพยาบาลได้รับการบริการยาประจำบ้านและห้องพักรักษา การบริการอย่างอื่น ๆ นอกจากนั้นน้อยมาก

4. สภาพบางอย่างเกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของครู ครูส่วนมากเป็นครูโสดและมีอายุน้อยระหว่าง 20-30 ปี ทั้งชายและหญิง สุขภาพโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี

5. วุฒิและการยกระดับคุณวุฒิของครู ร้อยละ 40 ไม่มีวุฒิทางครู สำหรับเรื่องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมร้อยละ 70 ต้องศึกษาด้วยตนเองหรือไม่ได้ศึกษาเลย

6. ทศนคติต่อการเป็นครู

เอมอร ศิริจงอร (2504:84-94) ได้ศึกษาเรื่องวิธีการช่วยสวัสดิการครูชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูที่สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบมีชั้นภูมิและการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองโดยผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ 500 ฉบับ ได้รับคืน 388 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.6 วิเคราะห์ข้อมูล นำมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ระดับการครองชีพหรือเศรษฐกิจของครูโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล ครูโรงเรียนราษฎร์มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าครูโรงเรียนรัฐบาลเล็กน้อย ซึ่งมีครูร้อยละ 18.13 และ 15.61 ที่รายได้ไม่พอใช้ต้องขอกู้เงิน และไม่พอใช้ต้องกู้ยืมจากผู้อื่น และครูโรงเรียนราษฎร์สนใจพิเศษเพื่อหารายได้พิเศษมากกว่าครูรัฐบาล

2. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตและความเป็นอยู่และสวัสดิการครู ครูโรงเรียนราษฎร์ส่วนมากเป็นครูโสด มีอายุน้อย และทำงานมาในระหว่าง 1-5 ปี มีจำนวนมากที่สุด สำหรับด้านสวัสดิการความมั่นคงของครูนั้น

ก. เกี่ยวกับระเบียบการขึ้นเงินเดือน ครูโรงเรียนรัฐบาลได้ขึ้นทุกปี แต่โรงเรียนราษฎร์ขึ้นอยู่กับความพอใจ ความเห็นของครูใหญ่ เจ้าของและบางครั้งก็ไม่มีเหตุผล

ข. เกี่ยวกับการให้ครูออก โรงเรียนราษฎร์มีสัญญาจ้างเป็นปีเท่านั้น จากนั้นอาจไม่จ้างต่อได้

ค. เกี่ยวกับระยะเวลาที่โรงเรียนแจ้งให้ทราบก่อนให้ออกจากงาน
โรงเรียนราษฎร์ส่วนมากไม่แน่นอน

ง. เกี่ยวกับการจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ครูที่ถูกสั่งให้ออกจากงาน

โรงเรียนราษฎร์ส่วนมากไม่จ่ายเลย

จ. เกี่ยวกับอัตราชั่วโมงการสอนของครู ครูที่สอนสัปดาห์ละ 21-22

ชั่วโมง ในโรงเรียนราษฎร์มีมากเป็น 3 เท่าของโรงเรียนรัฐบาล

3. ระดับวุฒิของครู ครูโรงเรียนรัฐบาลมีวุฒิกสูงกว่าครูโรงเรียนราษฎร์ที่สอนอยู่ในทุกระดับและโรงเรียนราษฎร์ยังมีครูไม่มีวุฒิทางครูถึงร้อยละ 14.68

4. วิธีช่วยสวัสดิการแก่ครูที่ทางโรงเรียนจัดให้ โรงเรียนราษฎร์ส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.25 ยกเว้นค่าเล่าเรียนให้บุตรครู เท่านั้น

5. ความต้องการความช่วยเหลือและบริการต่าง ๆ ที่ครูคิดว่าโรงเรียนควรจัดให้ สรุปรจากครูโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ดังนี้

ก. การช่วยเหลือด้านการเงิน ควรมีงบพิเศษเป็นเงินสวัสดิการสำหรับครูยามฉุกเฉิน

ข. ทางด้านวิชาการ ต้องการให้โรงเรียนจัดหาหนังสือคู่มือและหนังสือสำหรับค้นคว้า เชิญวิทยากรมาให้การอบรม หรืออนุญาตให้ลาศึกษาต่อนอกเวลาเรียน

ค. ทางด้านอัตราเวลาทำงานและสิทธิการลา ควรให้ครูทำงาน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และกำหนดระเบียบการลาให้ชัดในโรงเรียนราษฎร์

ง. การบริการด้านอื่น ๆ ควรจัดให้มีบริการด้านรักษาพยาบาล โดยเฉพาะโรงเรียนราษฎร์

ไสว เพื่องวิทยาภิรค์(๒๕๐๕:๘๔-๙๔) ศึกษาเรื่องกาารสำรวจสภาพและความ เป็นกลุ่มของครูที่สอนในโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนครและธนบุรี ๒๕๐๔ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย โดยแบ่งเป็นโรงเรียนที่รับรองวิทยฐานะ ๓๑ โรงเรียน ที่ไม่รับรองวิทยฐานะ ๒๐ โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัย การเก็บรวบรวม ข้อมูลได้ส่งแบบสอบถามจำนวน ๕๐๐ ชุดไปยังกลุ่มตัวอย่าง ได้กลับคืนมา ๔๐๗ ชุด (คิดเป็น ร้อยละ ๘๑.๔๐) ด้วยผู้วิจัยเอง จากนั้นนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการครองชีพของครูหรือเศรษฐกิจของครูโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 34.28 ได้รับเงินเดือน 401-600 บาท นับว่าครูยังได้เงินเดือนค่อนข้างต่ำ ครูร้อยละ 42.50 ต้องมีรายได้พิเศษในอัตราเดือนละ 101-500 บาท นอกนั้นครอบครัวที่มีรายได้ 501-750 บาท จะมีสมาชิก 1-3 คน ในครอบครัว
2. ระดับวุฒิของครูโรงเรียนราษฎร์ ครูที่ไม่มีวุฒิต่างครุมีร้อยละ 17.66 ครูยังตั้งยกระดับทางวิชาการให้สูงขึ้น จึงจะสามารถอบรมสั่งสอนนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ครูส่วนมากได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
4. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัวของครู ปรากฏว่าร้อยละ 55.25 ของครูโรงเรียนราษฎร์ทั้งชายและหญิงเป็นโสด และอายุระหว่าง 20-29 ปี สำหรับสุขภาพครู ร้อยละ 72.40 อยู่ในเกณฑ์ดี เกี่ยวกับที่พักอาศัยของครูร้อยละ 30.67 อยู่กับบิดามารดาร้อยละ 26.18 เฝ้าที่งานอยู่
5. ทศนคติต่อการเป็นครูของครูโรงเรียนราษฎร์ ครูร้อยละ 51.52 เลือกออาชีพครูเพราะรักเด็กและชอบการสอน รองลงมาคือเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ต่อสังคมและได้กุศล นอกนั้นร้อยละ 3.40 มาเป็นครูโรงเรียนราษฎร์เพราะไม่ทราบจะไปประกอบอาชีพอะไร
6. สวัสดิภาพและความมั่นคงในอาชีพของครูโรงเรียนราษฎร์ ด้านการกำหนดอัตราเงินเดือน ยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ร้อยละ 44.36 และโรงเรียนก็ไม่มีระเบียบการขึ้นเงินเดือนที่แน่นอนเกี่ยวกับระเบียบให้ครูออก ได้รับคำตอบใกล้เคียงกันปรากฏว่าเหตุผลสำคัญที่ต้องถูกให้ออกคือความบกพร่องในการทำงาน รองลงมาคือสุขภาพครูไม่ดี และไม่ถูกใจเจ้าของหรือผู้จัดการโรงเรียน โรงเรียนแจ้งให้ครูทราบล่วงหน้าก่อนที่จะให้ครูออกจากงาน ร้อยละ 51.71 การจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ครูที่ถูกสั่งให้ออก ให้เป็นเงินเดือน 1 เดือน ร้อยละ 55.80 และร้อยละ 27.74 ไม่จ่ายให้เลย สำหรับอัตราชั่วโมงทำการสอน ครูร้อยละ 28.07 สอนสัปดาห์ละ 22-24 ชั่วโมง และร้อยละ 81.52 ต้องสอนแทนอีก 1-3 ชั่วโมง/สัปดาห์
7. การบริการทางด้านสวัสดิการของโรงเรียนราษฎร์ ในด้านพยาบาลร้อยละ 47.02 ทางโรงเรียนมีพยาบาลประจำบ้านไว้บริการ สำหรับการยกเว้นค่าเล่าเรียนของบุตรครูมีถึง

ร้อยละ 71.20 ส่วนงบประมาณช่วยเหลือครูที่มีเหตุพิเศษโรงเรียนไม่มีงบประมาณตั้งไว้ ร้อยละ 34.77 มีเพียงช่วยแต่งงานร้อยละ 24.41 และคลอดบุตรร้อยละ 18.55

8. ความเห็นหรือข้อเสนอแนะของครูโรงเรียนราษฎร์ว่าควรให้ครูสอนไม่เกิน 18 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ กำหนดสิทธิการลาแน่นอน มีการประชุมครูเดือนละครั้ง และให้ครูแสดงความคิดเห็นบ้าง และจัดสวัสดิการเป็นค่ารักษาพยาบาลแก่ครู

ประมัย สวัสดิ์สิทธิ์ (2507:166-175) ศึกษาเรื่องการสำรวจปัญหาครูโรงเรียนราษฎร์ในจังหวัดพระนคร-ธนบุรี กลุ่มตัวอย่างประชากรได้แก่ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนราษฎร์ซึ่งเปิดสอนระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครและธนบุรี การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยอาศัยทฤษฎีและงานวิจัยออกทดลองใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 536 ฉบับ ได้รับคืน 421 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 78.54 นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ระดับการครองชีพของครูโรงเรียนราษฎร์ ครูได้รับอัตราเงินเดือนเคียงกันกับทางราชการเป็นส่วนใหญ่ ระหว่าง 501-800 บาท และโรงเรียนที่ไม่รับรองวิทยฐานะให้อัตราเงินเดือนแก่ครูดีกว่าโรงเรียนที่รับรองวิทยฐานะ ส่วนรายได้พิเศษของครูจะอยู่ระหว่าง 101-200 บาท ซึ่งเป็นรายได้จากค่าเช่าบ้านหรือที่ดิน การค้าขายบ้าง สำหรับรายจ่ายในครอบครัวส่วนใหญ่มีความรับผิดชอบอยู่ในวงเงิน 500 บาท

2. ระดับวุฒิของครูโรงเรียนราษฎร์ สำหรับครูชายส่วนใหญ่มีวุฒิศูนย์ระดับ ปป. หรือเทียบเท่าในโรงเรียนรับรองวิทยฐานะ และมีวุฒิ ปม.หรือเทียบเท่าในโรงเรียนไม่รับรองวิทยฐานะ ส่วนครูหญิงในโรงเรียนรับรองวิทยฐานะและโรงเรียนไม่รับรองวิทยฐานะ ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิต่างครู คิดเป็นร้อยละ 28.75 และ 28.89 ตามลำดับ

3. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ครูศึกษาด้วยตนเองมากที่สุด รองลงมาครูศึกษาต่อที่สถาบันฝึกหัดครูเวลาเย็น สำหรับการจัดห้องสมุดเพื่อให้ครูไว้ค้นคว้าของโรงเรียนมีอยู่น้อยมาก

4. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ส่วนตัวของครูนั้น ครูส่วนใหญ่เป็นโสด มีอายุระหว่าง 20-25 ปี รองลงมาคือครูที่สมรสแล้ว สำหรับครูที่หย่าร้างและเป็นหม้ายมีน้อยมาก. ด้านที่พักอาศัยส่วนใหญ่อยู่กับบิดามารดา ในด้านสุขภาพของครูอยู่ในเกณฑ์ดี

5. ทศนคติต่อการเป็นครูของครูโรงเรียนราษฎร์ คือ เชื่อว่าพอจะยึดเป็นอาชีพได้และเป็นงานมีเกียรติ ทศนคติของครูส่วนใหญ่มีทัศนคติและความรู้สึกที่ดีต่อการเป็นครู

6. สวัสดิภาพและความมั่นคงในอาชีพของครูโรงเรียนราษฎร์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราเงินเดือนครูโรงเรียนกำหนดตามอัตราเดียวกับรัฐบาล รองลงมาคือกำหนดตามความเห็นชอบและความพอใจ ระเบียบขึ้นเงินเดือนยังไม่มีหลักเกณฑ์แน่นอน เช่นเดียวกับการให้ครูออกจากงาน ส่วนใหญ่การให้ครูออกจากงานมักเป็นเพราะครูบกพร่องในหน้าที่การงาน รองลงมาคือครูไม่เป็นที่พอใจของเจ้าของโรงเรียน ส่วนการแจ้งให้ทราบก่อนครูออกโรงเรียนส่วนใหญ่ แจ้งล่วงหน้า 3-4 สัปดาห์ รองลงมาคือไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้าเลย เงินสงเคราะห์เมื่อให้ครูออกจากงาน ส่วนใหญ่ไม่จ่ายเลย รองลงมาจ่ายให้ครูเพียงเดือนเดียว และอัตราการสอนของครูต่อสัปดาห์อยู่ระหว่าง 19-24 ชั่วโมง

7. การบริการด้านสวัสดิการของโรงเรียน โรงเรียนจัดบริการด้านพยาบาลเพียงยาประจำบ้านไว้ ยกเว้นค่าเล่าเรียนบุตรให้การช่วยเหลือครูที่ขาดแคลนเงินโดยให้เบิกเงินล่วงหน้าเท่านั้น

ลักษณะ สวัสดิการ (2508:78-131) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบภาวะความเป็นอยู่ของครูโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ เฉพาะในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ปี 2508 กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูที่สอนอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยและปรับปรุงแก้ไขหลังจากทดลองใช้แล้ว ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยงวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บกลับคืนมาด้วยตนเอง ส่งแบบสอบถามจำนวน 500 ฉบับ ได้คืน 420 คิดเป็นร้อยละ 84 การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. เงินเดือนครูต่ำสุด 201-400 บาท ภาวะการเงินพอใช้อย่างประหยัด ร้อยละ 55.94 และครูไม่มีเงินเหลือเก็บเลยคิดเป็นร้อยละ 81.82 รายได้ครูน้อยไม่พอเลี้ยง

ซีพี 23.78

2. วุฒิกูรย้งต่ำ ร้อยละ 91.61 มีวุฒิกูรระดับ ปป.และ ป.กศ.ลงมา วิธี
การเลื่อนวิทยฐานะทางครู ครูสมัครสอบชุดเองร้อยละ 39.16 การสนับสนุนของโรงเรียนใน
เรื่องการอบรมครูต้องออกค่าใช้จ่ายเองร้อยละ 41.96

3. สวัสดิการ ช่วยเหลือ เรื่องที่พักให้อยู่ฟรีร้อยละ 24.48 ความต้องการ
ช่วยเหลือพิเศษในเรื่องโรงพยาบาลที่ให้บริการพิเศษแก่ครูและครอบครัวร้อยละ 26.57 และ
ขอให้จัดตั้งสหกรณ์ร้อยละ 20.28 โรงเรียนจัดห้องพักครุรวมร้อยละ 64.33 มีบริการน้ำเย็น
ให้ตลอดเวลาร้อยละ 90.21 มีการช่วยเหลือการเงินโดยให้เบิกล่วงหน้าร้อยละ 54.55 ด้าน
การบริการพยาบาลให้แก่ครู โดยจัดคู้ยาประจำบ้านให้ร้อยละ 90.21

4. อุปกรณ์การสอน ครูต้องออกเงินเองคิดเป็นร้อยละ 28.67 ใช้เครื่องมือ
และวัสดุของโรงเรียนทำอุปกรณ์การสอนร้อยละ 57.34

5. เมื่อครูติคช้ทงวิชาการ ร้อยละ 57.34 ปรีกษาคูใหญ่ และร้อยละ
23.57 ปรีกษาเพื่อนครู นอกนั้นค้นคว้าจากหนังสือ

ประสพโชค บุปผปรีชาติ (2512:49-55) ศึกษาเรื่องการสำรวจฐานะและ
ความเป็นอยู่ของครูโรงเรียนราษฎร์ในโรงเรียนที่มีการสอนภาษาจีนในจังหวัดพระนคร กลุ่ม
ตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครูที่สอนภาษาจีนอยู่ในโรงเรียนราษฎร์ที่มีการสอนภาษาจีนระดับประถม
ศึกษาปีที่ 1-4 ในจังหวัดพระนคร โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบ
สอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการค้นคว้าศึกษาเอกสารและงานวิจัย และผ่านการทดลองใช้
พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง วิธีการเก็บรวบรวม
ข้อมูลผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 200 ฉบับ และเก็บคืนมาได้ 200 ฉบับ ด้วยตนเอง
คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละและสรุปผลการวิจัยได้
ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของชีวิตความเป็นอยู่ของครู ปรากฏว่าเป็นครูหญิงร้อยละ 87
ของครูทั้งหมดและมีเชื้อชาติไทยร้อยละ 64 เชื้อชาติจีนร้อยละ 34 ส่วนสัญชาตินั้นมีสัญชาติไทย
ร้อยละ 91.5 สัญชาติจีนร้อยละ 8.5 ของทั้งหมด ครูส่วนมากอยู่ในจังหวัดพระนครร้อยละ 67
และมีบ้านอยู่เองคิดเป็นร้อยละ 22 นอกนั้นอาศัยผู้อื่นและเช่าบ้านอยู่ ครูส่วนมากเป็นโสด

คิดเป็นร้อยละ 50.5 ครูส่วนมากไม่มีวุฒิครูคิดเป็นร้อยละ 41.81

2. ฐานะทางเศรษฐกิจของครู เงินเดือนประจำของครูส่วนมากได้เดือนละ 501-700 บาท มีร้อยละ 38 รองลงมาคือ 701-900 บาท มีร้อยละ 22.50 สำหรับรายได้พิเศษจากการทำงานหรือสอนพิเศษ มีเพียงร้อยละ 25 ของครูทั้งหมดและมีรายได้เพียงเดือนละ 100-500 บาท ครูส่วนมากไม่มีเงินเหลือเก็บคิดเป็นร้อยละ 57.5 รองลงมาต้องกู้ยืมคนอื่นร้อยละ 23 และมีเพียงร้อยละ 7 มีเงินเหลือเก็บเดือนละ 100-300 บาท

3. การเรียนการสอน ครูร้อยละ 48.5 ต้องสอน 21-25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และต้องสอนมากกว่า 7 วิชาขึ้นไปถึงร้อยละ 38 ครูไม่ได้จัดสอนกิจกรรมนอกหลักสูตรร้อยละ 49 และร้อยละ 23.5 ครูจัดสอนขึ้นเอง อุปสรรคและปัญหาของครูส่วนมากเกี่ยวกับเศรษฐกิจในครอบครัวมีร้อยละ 22 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอนมีร้อยละ 27 ที่เห็นว่าโรงเรียนควรมีอุปกรณ์การสอนประกอบและควรจัดกิจกรรมเพิ่ม

4. ทักษะคิดและความคิดเห็นต่าง ๆ ร้อยละ 50.5 ครูเห็นว่าอัตราเงินเดือนยังต่ำกว่าครูโรงเรียนรัฐบาล การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนมีร้อยละ 54 เห็นว่ายังไม่เหมาะสมอยู่กับเจ้าของ มีครูร้อยละ 38 เลือกออาชีพครูเนื่องจากชอบอาชีพครู สุขภาพทั่วไปของครูอยู่ในเกณฑ์ปานกลางร้อยละ 56 และสุขภาพดีร้อยละ 26

5. ความต้องการต่าง ๆ ที่ครูต้องการได้รับความช่วยเหลือ คือ ด้านสวัสดิการต่าง ๆ ร้อยละ 28 รองลงมาต้องการได้รับการยกเว้นภาษีร้อยละ 23.5 ต้องการเพิ่มเงินเดือนร้อยละ 16.5

ยาใจ กิจพูนวงศ์ (2518:63-71) ศึกษาเรื่องการสำรวจปัญหาด้านสวัสดิการของครูโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2518 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่สอนในโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษา การสุ่มตัวอย่างโดยสุ่มรายชื่อในบัญชีรายชื่อครูโรงเรียนราษฎร์อย่างง่ายร้อยละ 30 ของจำนวนครูแต่ละโรงเรียน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ครอบคลุมเนื้อหาต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนวัดนเศลาวิทย์จำนวน 65 คน แล้วนำกลับมาแก้ไขก่อนนำไปใช้ ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามถึงกลุ่ม

ตัวอย่างทางไปรษณีย์ จำนวน 1000 ฉบับ ได้รับคืน 763 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.30 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่ได้อีกมาแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพความเป็นอยู่โดยทั่วไปของครูโรงเรียนราษฎร์ส่วนใหญ่ร้อยละ 61.99 อาศัยอยู่ในบ้านเช่า
2. ฐานะเศรษฐกิจของครูโรงเรียนราษฎร์อยู่ในระดับค่าส่วนใหญ่ร้อยละ 51.64 ได้รับเงินเดือน 1,001-1,500 บาท
3. ด้านสวัสดิการและหลักประกันทางอาชีพครูที่ได้รับจากโรงเรียน ครูร้อยละ 45.60 ต้องสอนสัปดาห์ละ 21 ชั่วโมงขึ้นไป เกี่ยวกับการลาเมื่อครูเจ็บป่วย อนุญาตให้ลาได้ไม่เกิน 30 วัน โดยไม่ตัดเงินเดือน ร้อยละ 63.69 ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 32.7 ต้องออกจากงานเพราะมีความคิดเห็นขัดแย้งกับเจ้าของและร้อยละ 70.12 ให้ครูออกจากงานโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า ไม่มีการจ่ายเงินสงเคราะห์เมื่อถูกออกร้อยละ 76.93
4. การบริการด้านสวัสดิการของทางโรงเรียนราษฎร์ โรงเรียนส่วนใหญ่ ร้อยละ 64.22 ได้จัดห้องพักครูรวมให้ครูที่ว่างจากการสอน การบริการด้านรักษาพยาบาลมีน้อยมาก คือ โรงเรียนจัดยาประจำบ้านบริการแก่ครูอย่างเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ 70.12 ได้ช่วยเหลือบุตรครูโดยการยกเว้นค่าเล่าเรียนร้อยละ 61.99 ส่งเสริมความรู้ของครูโดยส่งครูเข้าอบรมวิชาการต่าง ๆ ร้อยละ 35.30 มิได้จ่ายเบี้ยเลี้ยงให้แก่ครูในการอบรมดังกล่าว จ่ายให้เฉพาะค่าธรรมเนียมในการอบรมเท่านั้น นอกจากนี้ครูโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 76.93 ต้องจ่ายเงินค่าวัสดุอุปกรณ์การสอนเอง และเมื่อมีปัญหาทางวิชาการมักปรึกษาเพื่อนครูด้วยกัน ร้อยละ 64.22

จตุร โทธิปฐุม (2519:78-89) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจปัญหาครูโรงเรียนราษฎร์เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2519 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูที่ทำการสอนในโรงเรียนราษฎร์ของเขตพญาไท โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ร้อยละ 11.54 ของประชากรทั้งหมด เครื่องมือ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และนำไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนอำนวยการจำนวน 30 คน นำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 ฉบับ ได้รับคืนมา

200 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.33 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีแจกแจงความถี่แล้วหาค่าร้อยละสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับวุฒิของครูโรงเรียนราษฎร์ ครูโรงเรียนราษฎร์มีวุฒิทางครูร้อยละ 89 และส่วนใหญ่มีวุฒิระดับ ปม. หรือเทียบเท่า ถึงร้อยละ 39
2. ปริมาณงานที่ทำในโรงเรียนราษฎร์ ครูร้อยละ 57.5 มีชั่วโมงสอนระหว่าง 21-25 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ และครูโรงเรียนราษฎร์ส่วนใหญ่ร้อยละ 60.5 ต้องใช้เวลาว่างที่บ้านเตรียมการสอน ปัญหาเรื่องได้รับมอบหมายให้สอนในวิชาที่ไม่ถนัดร้อยละ 30.5 เมื่อมีชั่วโมงว่างต้องสอนแทนร้อยละ 70.5
3. สภาพเศรษฐกิจของครูโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 34.5 ครูยังอาศัยอยู่ในบ้านเช่า โดยที่เงินเดือนอยู่ระหว่าง 100-1,250 บาท มีถึงร้อยละ 33 และครูร้อยละ 63 ไม่มีรายได้พิเศษอื่น ฉะนั้นครูร้อยละ 35.5 มีรายได้พอใช้อย่างประหยัด และร้อยละ 31.5 ครูต้องกู้ยืมมาใช้
4. สวัสดิการของครูโรงเรียนราษฎร์ ครูเห็นว่าอัตราเงินเดือนยังไม่เป็นธรรมร้อยละ 54 และได้รับเงินเดือนไม่ตรงเวลาร้อยละ 51.50 เกี่ยวกับการช่วยเหลือครูที่ขาดแคลนเงินโรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 43 ไม่ช่วยเหลือเลย แต่เบิกเงินล่วงหน้าได้ร้อยละ 31.5 ไม่มีบริการด้านการรักษาพยาบาลร้อยละ 47 แต่มียาประจำบ้านบริการ คิดเป็นร้อยละ 37.5 โรงเรียนราษฎร์ร้อยละ 78 ไม่มีงบประมาณพิเศษช่วยเหลือครู
5. ความสัมพันธ์ในการทำงานของครูโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 55 ครูใหญ่เป็นกันเองกับครู เมื่อครูมีปัญหาเกิดขึ้นจะปรึกษาครูใหญ่ร้อยละ 33 และได้รับการช่วยเหลือร้อยละ 30.50 ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับเพื่อนร่วมงานจะสนิทสนมกันดี คิดเป็นร้อยละ 43.5
6. ความมั่นคงในอาชีพครูของโรงเรียนราษฎร์ การให้ออกจากงานโรงเรียน ไม่บอกล่วงหน้าร้อยละ 61.5 เงินสงเคราะห์ที่ทางโรงเรียนให้แก่ครูเมื่อถูกสั่งออกร้อยละ 51.5 ได้รับเงินเดือน 3 เดือน ครูยังมีความเห็นว่าการเป็นครูโรงเรียนราษฎร์ไม่มีความมั่นคงร้อยละ 55.5
7. การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของครูโรงเรียนราษฎร์ ร้อยละ 48.5 ศึกษา

เพิ่มเติมเอง โรงเรียนส่งเสริมโดยส่งครูเข้าอบรมเพียงร้อยละ 19 โดยออกเฉพาะค่าธรรมเนียมการอบรม อุปกรณ์ของการศึกษาเพิ่มคือสภาพเศรษฐกิจ ร้อยละ 38 และไม่มีเวลาว่าง ร้อยละ 30

8. ทศนคติต่อการเป็นครูโรงเรียนราษฎร์ เห็นว่าพอเป็นงานที่ยึดเป็นอาชีพได้ร้อยละ 40.5 เห็นว่าควรปรับปรุงสวัสดิการครูร้อยละ 33.50 ส่งเสริมด้านวิชาการร้อยละ 22

วัชรินทร์ ปรีดาภรณ์ (2520:20-70) ได้ศึกษาเรื่องกำลังขวัญของครูพลศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ศึกษาเฉพาะกรณีครูโรงเรียนราษฎร์ระดับมัธยมศึกษา พ.ศ.2519 กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครูพลศึกษาโรงเรียนราษฎร์ ระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด เครื่องมือที่ใช้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม วัดกำลังขวัญของเจ้าหน้าที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าของ ฦกพล ชันธไชย และนำไปทดลองใช้ แล้วแก้ไขปรับปรุงก่อนนำไปใช้ ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ 513 ชุด ได้รับคืนเพียง 160 ชุด คิดเป็นร้อยละ 31.92 การวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย หาค่าความสัมพันธ์และทดสอบสมมติฐาน โดยวิธีการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Correlation coefficient) และ Chi-square สรุปผลวิจัย ดังนี้

1. ครูพละได้รับอัตราเงินเดือนระหว่าง 1302-1802 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.63 มีวุฒิทางครูเพียงร้อยละ 45.62 และมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรีมีถึงร้อยละ 85.63

2. ระดับขวัญของครูพลศึกษาที่มีในแต่ละองค์ประกอบของกำลังขวัญรวมในการปฏิบัติงาน ปรากฏดังนี้

ระดับขวัญค่อนข้างสูง : ได้แก่ ขวัญเกี่ยวกับความรู้สึกรูมิใจในการที่ได้ทำงานและสอนตรงตามความถนัด ผู้บังคับบัญชามีความเป็นกันเองสามารถปรึกษาได้ สามารถสอนได้อย่างเต็มความสามารถ และขวัญเกี่ยวกับศักดิ์ศรีของอาชีพ

ระดับขวัญปานกลาง : ได้แก่ ขวัญเกี่ยวกับสภาพการทำงาน เพื่อนร่วมงาน ผลประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับอยู่โอกาสก้าวหน้า

3. ผลการเปรียบเทียบระดับขวัญของ ครู ไม่มีวุฒิและครูมีวุฒิโดยเปรียบเทียบระดับขวัญในการปฏิบัติงาน ค่าองค์ประกอบของกำลังขวัญพบว่า ครูพลศึกษาที่มีวุฒิพลศึกษา มีระดับกำลังขวัญเกี่ยวกับอาชีพสูงกว่าครูพลศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางพลศึกษาเล็กน้อย

4. ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานและความสัมพันธ์ระหว่างกำลังขวัญในการปฏิบัติงานกับอายุ ระยะเวลาปฏิบัติงาน อัตราเงินเดือน ระดับการศึกษา เพศ และสถานภาพสมรสของครูพลศึกษา ปรากฏว่า

4.1 มีความสัมพันธ์ทางบวกระหว่างระดับขวัญในการปฏิบัติงานกับอายุ ระยะเวลาปฏิบัติงาน และอัตราเงินเดือนของครูพลศึกษาตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4.2 มีความแตกต่างเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของครูพลศึกษากับระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4.3 ไม่มีความแตกต่างเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศและสถานภาพการสมรสกับระดับกำลังขวัญในการปฏิบัติงาน ปฏิเสธสมมุติฐานที่ตั้งไว้

มิ่งศักดิ์ ยอดกลกิจ (2521:71-150) ได้ศึกษาเรื่องขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนราษฎร์ ในสังกัดกองทัพบก กลุ่มตัวอย่างประชากร คือ ครูที่สอนในโรงเรียนราษฎร์ในสังกัดกองทัพบกทั้งส่วนกลางและภูมิภาค วิธีสุ่มตัวอย่าง สุ่มแบบมีชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า และนำไปทดลองใช้แล้วนำมาวิเคราะห์คำนวณค่าความเที่ยงโดยสูตรของ Cronbach ได้ค่าความเที่ยง .99 และปรับปรุงแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งแบบสอบถามและรับคืนทางไปรษณีย์ ได้รับคืน 233 ฉบับ จาก 237 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.31 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลมาเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วยค่าเฉลี่ยและการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (two-way analysis of variance) สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ปัจจัยที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การขาดงานและการโยกย้าย แสดงว่าเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับขวัญดี

2. ปัจจัยที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยรองลงมา ได้แก่ ความเชื่อมั่นและนับถือในตัวผู้บริหาร ความสัมพันธ์อันดีกับคณะครูและนักเรียน ความเพียงพอของการสื่อสาร ความเพียงพอของรายได้ การยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ความรู้สึกในการประสบความสำเร็จ สภาพการ

ปฏิบัติงานที่น่าพึงพอใจ ความร่วมมือในการกำหนดนโยบายและการปฏิบัติอย่างยุติธรรม

3. ปัจจัยที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับต่ำ ได้แก่ ความมั่นคงปลอดภัยและสวัสดิการ และปัจจัยที่ต่ำสุด คือ ความเจริญก้าวหน้าและการเลื่อนตำแหน่ง

4. เมื่อเปรียบเทียบขวัญในการปฏิบัติงานของครูที่สอนในโรงเรียนราษฎร์ สังกัดกองทัพบกส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ปรากฏว่า ครูที่สอนอยู่ในส่วนกลางมีระดับขวัญสูงกว่า ครูที่สอนอยู่ในส่วนภูมิภาค และครูที่ทำหน้าที่บริหารและสอนมีขวัญสูงกว่าครูที่สอนเพียงอย่างเดียว ซึ่งสภาพขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนราษฎร์สังกัดกองทัพบก อยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ชวน เทียวกุล (2521:113-163) ได้ศึกษา เรื่องขวัญในการปฏิบัติงานของ ครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ใน กรุงเทพมหานคร วิธีการสุ่มตัวอย่าง สุ่มแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเองมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า และผ่านการทดลองใช้แล้วนำไปวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง โดยแบ่งข้อข้อคือและใช้สูตรสเปียร์แมนบราวน์ (Spearman Brown) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม .75 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้มอบให้ครูใหญ่ช่วยแจกแบบสอบถาม ด้วยตนเองและได้รับคืนมา 583 ฉบับจาก 759 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.81 การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ หาค่าคะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มโดยใช้ t -test สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ครูที่ทำหน้าที่บริหารและสอน มีระดับขวัญสูงกว่าครูที่สอนแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานที่ว่า มีขวัญในการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน

2. ครูที่สอนวิชาชีพและสามัญ มีขวัญในการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

3. ขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนราษฎร์อาชีวศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งขัดแย้งกับสมมุติฐานที่ว่า ขวัญในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับต่ำ

เสาวนิต วิริยะศิริกุล (2522:49-144) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาเปรียบเทียบสวัสดิการครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนราษฎร์ ตั้งแต่ชั้นอนุบาล-ชั้น ป.7 ที่เก็บค่าเล่าเรียนในอัตราสูงกับครูที่สอนโรงเรียนราษฎร์ที่เก็บค่าเล่าเรียนในอัตราต่ำ กลุ่มตัวอย่าง

ให้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
วิธีการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มโรงเรียนแบบมีชั้นภูมิ และสุ่มตัวอย่างครูอย่างง่ายในบัญชีรายชื่อครู
เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบบันทึกรายการ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษา
จากสถิติรายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและจุดมุ่งหมายของการวิจัย
ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถาม
คืนมาด้วยตนเอง การวิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และ
ไคสแควร์ (Chi-square) สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สวัสดิการที่ครูโรงเรียนราษฎร์ทั้งสองประเภทได้รับไม่แตกต่างกัน เช่น
โบนัสประจำปี การเลื่อนเงินเดือน เงินระหว่งกลางหยุดงาน การจ่ายค่าล่วงเวลา การให้กู้ยืม
การจัดเงินสะสม ห้องพักครู ห้องพยาบาล การลาศึกษาต่อ อาหารกลางวันและการจัดอุปกรณ์
การสอน

2. สวัสดิการที่ครูโรงเรียนราษฎร์ที่เก็บค่าเล่าเรียนสูงได้รับดีกว่า คือ ค่า
เล่าเรียนบุตร เงินที่ได้รับจากการเลื่อนเงินเดือนครั้งสุดท้าย การได้รับเงินรางวัลพิเศษแก่ครู
ที่ไม่เคยลา มาสายหรือไม่เคยกระทำผิด การได้เงินช่วยเหลือในเรื่องส่วนตัว การเบิกเงิน
ล่วงหน้า

3. สวัสดิการที่ครูโรงเรียนราษฎร์ที่เก็บค่าเล่าเรียนในอัตราค่าได้รับดีกว่า
คือ ค่าน้ำมันรถ

4. ปัญหาความต้องการของครูทั้งสองประเภทประสบ คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ
เนื่องจากรายได้ไม่พอจ่าย ครูมีชั่วโมงสอนมากและยังมีหน้าที่พิเศษที่ทางโรงเรียนมอบให้
ครูมีโอกาสศึกษาน้อย ครูยังเห็นว่าสวัสดิการที่โรงเรียนจัดไม่ดีพอ ทำให้เกิดความรู้สึก
ไม่มั่นคงและบั่นทอนกำลังใจในการปฏิบัติงาน

สุนน ณรงค์อินทร์ (2522:67-152) ได้ศึกษาเรื่องขวัญในการปฏิบัติงาน
ของครูโรงเรียนราษฎร์เปรียบเทียบกับครูโรงเรียนรัฐบาล กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครู
ที่สอนในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร สุ่มตัวอย่างโดยการ
แยกขนาดโรงเรียน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตรา

ส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยผ่านการทดสอบและปรับปรุงแก้ไขภาษา ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูลส่งแบบสอบถามและรวบรวมกลับคืนโดยทางไปรษณีย์ ซึ่งส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง 117 ฉบับ ได้คืน 102 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.17 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีแจกแจงความถี่และหาค่าคะแนนเฉลี่ย ผลการวิจัยดังนี้

1. ขวัญของครูโรงเรียนราษฎร์ต่ำกว่าครูโรงเรียนรัฐบาล และครูชายมีขวัญสูงกว่าครูหญิง

2. ขวัญมีความสัมพันธ์กับทุกปัจจัย แต่ละปัจจัยมีความสำคัญต่อขวัญของครูเรียงลำดับความสำคัญมากไปหาน้อยดังนี้

ปัจจัยด้านนโยบายในการบริหารงาน

ปัจจัยด้านความยุติธรรมของอัตราเงินเดือน สวัสดิการ

ปัจจัยด้านโอกาสก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน

ปัจจัยด้านความมั่นคงของงาน

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา

ปัจจัยด้านการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียน

ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน

ไพบุลย์ วิสัยจร (2523:24-98) ได้ศึกษาเรื่องขวัญของครูโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบหลายชั้น ชั้นแรกสุ่มตัวอย่างโรงเรียนโดยแบ่งมาตรฐาน ได้มาตรฐานดี 14 โรงเรียน มาตรฐานปานกลาง 47 โรงเรียน และต่ำจำนวน 4 โรงเรียน แล้วสุ่มครูจากโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างแยกสุ่มได้ ได้ครูประถมและมัธยมอย่างละร้อยละ 50 ของครูแต่ละระดับ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตรการประมาณค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยศึกษาจากเอกสารให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาทดสอบกับครูและนำมาหาค่าความเที่ยงได้ .934 โดยสูตร Spearman Bown (r) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งและรับคืนด้วยตนเอง คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 690 ฉบับ จาก 703 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.15 การวิเคราะห์ข้อมูล หาค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความ

แปรปรวน ค่าความเที่ยงเอนมาตรฐาน เปรียบเทียบระดับของขวัญโดยใช้ค่าเอฟ (F-test) และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยการทดสอบภายหลัง (q-statistic) และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ค่าที (t-test) สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ระดับขวัญของครูโรงเรียนราษฎร์โดยทั่วไปในกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับสูง
2. ระดับขวัญของครูโรงเรียนราษฎร์มาตรฐานปานกลางสูงกว่าครูในโรงเรียนราษฎร์มาตรฐานดีและมาตรฐานต่ำ
3. ระดับขวัญของครูที่สอนชั้นระดับประถมสูงกว่ากลุ่มครูที่สอนชั้นมัธยมศึกษาในทุกมาตรฐานโรงเรียน
4. ระดับขวัญของครูที่มีระยะเวลาทำงาน 6 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของระดับขวัญสูงสุด
5. ระดับขวัญของครูที่มีวุฒิต่างกัน ปรากฏว่า กลุ่มครูที่มีวุฒิ ป.ศ. และต่ำกว่า มีค่าเฉลี่ยของระดับขวัญสูงกว่ากลุ่มอื่นในทุกมาตรฐานโรงเรียน

ประเสริฐ สุขณวัฒน์ (2524:21-80) ได้ศึกษาเรื่องขวัญของครูพลศึกษา ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครูพลศึกษาที่สอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาและโรงเรียนเอกชน (สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน) โดยวิธีการสุ่มแบบสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้สร้างแบบสอบถามโดยศึกษาจากงานวิจัย หนังสือและเอกสาร พร้อมกับการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ครูใหญ่และครูเกี่ยวกับทัศนะและความรู้สึกที่มีต่อบัณฑิตต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อขวัญในการปฏิบัติงานของครูพลศึกษา นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ และวิเคราะห์หาความเที่ยงโดยวิธีแบ่งครึ่งเป็นข้อคู่และข้อคี่ ใช้สูตรของสเปียร์แมนบราวน์ (Spearman Brown) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม .98 การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำไปส่งด้วยตนเอง จำนวน 200 ชุด และรับคืนมาได้ 180 ชุด ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 90 การวิเคราะห์ข้อมูล โดยแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ หาค่าคะแนนเฉลี่ย และทดสอบเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มโดยใช้ค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร
อยู่ในระดับใด

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลและครูพลศึกษาในโรงเรียน
ราษฎร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

วิชัย จันทร์เทพา (2524:58-143) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาเกี่ยวกับสภาพการ
ปฏิบัติงานของครูสังคมศึกษาในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างประชากร ได้แก่ ครูสังคมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศ การสุ่มตัวอย่างใช้สุ่ม
วิธีสุ่มอย่างง่ายและแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 ท่าน ตัดสินความตรงในเนื้อหาและแก้ไขปรับปรุง แล้วจึงไปทดลองใช้กับครู 20 คน
พร้อมทำการสัมภาษณ์หาข้อที่ไม่ตรงเนื้อหา อ่านแล้วไม่เข้าใจ หรือเข้าใจไม่ตรงตามเจตนาของ
ผู้สร้างก็ตัดทิ้งและปรับปรุงข้อที่มีความบกพร่อง ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บ
รวบรวมข้อมูลได้ส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ จำนวน 773 ฉบับ ได้กลับคืน 615 ฉบับ คิด
เป็นร้อยละ 79.56 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย เปรียบเทียบการ
ปฏิบัติของครูโรงเรียนราษฎร์และครูโรงเรียนรัฐบาล โดยค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานของครูสังคมศึกษา ได้แก่ ปัญหาส่วนตัว
ทั่วไป ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร นักเรียน การเรียนการสอน การเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์
อัตราการทำงาน ผู้บริหาร ระบบการปฏิบัติงาน เพื่อนร่วมงาน สภาพแวดล้อมในโรงเรียน และ
สวัสดิภาพและความมั่นคงในอาชีพ

2. ปัญหาที่ครูสังคมศึกษาประสบอยู่ในระดับมาก และสำคัญยิ่งต่อการปฏิบัติงาน
คือ เกี่ยวกับการเปลี่ยนหลักสูตรใหม่ เนื้อหามาก และยากไม่สอดคล้องกับเวลาและหน่วยการเรียน
ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาสังคม และนักเรียนก็เช่นกัน ขาดแคลนคู่มือครู สื่อการสอน
ตำราและเอกสารต่าง ๆ สนับสนุนการสอนสังคม ครูเองขาดความรู้และทักษะในการใช้เทคนิค
การสอนแบบใหม่และไม่มีเสรีภาพในการสอนเท่าที่ควร

3. ปัญหาครูสังคมศึกษาในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคโดยส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน
ประเด็นที่ต่างกันคือครูสังคมในส่วนกลางจะประสบปัญหา ความไม่สะดวกในการเดินทางไปปฏิบัติ
งาน เวลาที่จะใช้เตรียมการสอนและสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่ดี ส่วนครูสังคมศึกษาภูมิภาค

จะประสบปัญหาด้านการเงิน หลักสูตรและเนื้อหาวิชาไม่เหมาะสม นักเรียนขาดทักษะ นักเรียนขาดแคลนหนังสืออ่านประกอบ จำนวนคาบสอนมาก ต้องช่วยงานอื่นนอกเหนือจากสอนและเวลาสำหรับค้นคว้าเพิ่มเติมของครู

4. ปัญหาครูสังคมชายและครูสังคมหญิงประสบอยู่โดยส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ครูชายมักประสบปัญหาเรื่องการเงิน จำนวนคาบการสอนมาก ต้องช่วยงานอื่นไม่มีเวลาตรวจงาน ส่วนครูหญิงมักประสบปัญหาเรื่องความรู้และทักษะในการสร้างสื่อการสอน

5. ปัญหาครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากและครูสังคมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย โดยส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน คือ ครูที่มีประสบการณ์มากมักประสบปัญหาเรื่องเวลาสำหรับเตรียมสอน ศึกษาเพิ่มเติมและตรวจงาน เจตคติที่ไม่ดีต่อการเป็นครูสังคมศึกษา ส่วนครูที่มีประสบการณ์น้อยมักมีปัญหาเรื่องการเงิน หลักสูตรเนื้อหาวิชาการขาดการประสานงาน การแบ่งงานไม่เหมาะสมและการไม่มีการระดมพลังสมอง

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2525:8-92) ได้ศึกษาเรื่องการสำรวจฐานะทางเศรษฐกิจของครู กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และครูที่สอนอยู่ในโรงเรียนราษฎร์ ทั่วประเทศทุกระดับสถานศึกษา วิธีการสุ่มใช้แบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในการวิจัยนี้ และผ่านการทดลองใช้แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ โดยผ่านการพิจารณาที่มีมติเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ทำงานวิจัย แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบให้เลือกรายการ (check list) ไม่มีรายงานค่าความตรงและความเที่ยง การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ครูตามรายการของแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติประเภทความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเอฟ (F-test) ค่าที (t-test) และค่าไคสแควร์ (Chi-square) ผลการวิจัยพบว่า

1. รายได้รวมของครูในครอบครัวต่อเดือน เฉลี่ยประมาณ 7,645.05 บาท ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคเดือนละ 6,776.42 บาท ส่วนรายจ่ายรวมของครูในครอบครัวต่อเดือน สำหรับส่วนกลางเฉลี่ยเดือนละ 6,115.48 บาท และส่วนภูมิภาคเฉลี่ยเดือนละ 5,000 ถึง 6,000 บาทต่อเดือน

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุรุสภา รายได้และรายจ่ายของครูต่อเดือน ได้แก่

เขตที่ตั้งของสถานศึกษาระดับสถานศึกษา ช่วงอายุ การมีหรือไม่มีวุฒิครู วุฒิต่างครู ประสบ
การณสอน สถานภาพสมรส อาชีพคู่สมรส ลักษณะที่อยู่อาศัย และตำแหน่งสายงานในสถานศึกษา

3. คุลยรายได-รายจ่ายของครูในครัวเรือน ร้อยละ 23.6 ที่รายไดไม
เพียงพอกับรายจ่ายและร้อยละ 47.6 ที่มีรายไดเพียงพอกับรายจ่ายแตคํารงชีวิตอยูไดในระดับ
ที่ไม่ค้เทาที่ควร

4. การที่ครูเคยกู้เงินและไม่เคยกู้เงิน พบว่าครูร้อยละ 83.4 เคยกู้เงิน
มาก่อน วัตถุประสงค์ที่ครูกู้เงินมากก็เพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในครอบครัวเป็นอันดับแรกและ
ใช้ในการจัดหาที่อยู่อาศัยเป็นอันดับรองลงมา

5. การที่ครูมีที่ดินปลูกบ้านของตนเอง สิ่งก่อสร้าง รถจักรยานยนต์ โทรศัพท์
ชาวคําหรือสี่ ตูยีน เตาไฟฟ้า มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเคยกู้เงินและไม่เคยกู้เงิน

จากการศึกษางานวิจัยทั้ง 18 เล่ม ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ไม่ใช่การวิจัยเชิงทดลอง
ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิธีการที่เหมาะสมในการบูรณาการข้อความรู้จากงานวิจัยดังกล่าวและ
เห็นว่า แนวคิดของวิธีวิเคราะห์แบบเมทาดา คือ

1. สนใจสังเคราะห์ข้อค้นพบจากงานวิจัยหลาย ๆ เรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปร
ลักษณะเดียวกัน

2. ทำเป็นการสังเคราะห์ที่ทุกระดับที่มีความเป็นปรนัยสามารถตรวจสอบได้คือ

2.1 ระบุนขอบเขตของประชากรที่ศึกษาอย่างชัดเจน

2.2 ศึกษาตัวแปรหลักสองประเภทคือ ข้อค้นพบและลักษณะของงานวิจัยทั้งที่
เป็นลักษณะทางด้านเนื้อหาและลักษณะทางด้านวิธีการวิจัย

2.3 มีการแปลงข้อค้นพบให้เป็นมาตราเดียวกันแล้วใช้ดัชนีเชิงปริมาณ
แสดงผลการวิจัย

ช่วยให้งานวิจัยครั้งนี้ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งจะทำให้เข้าใจสภาวะปัจจุบันของข้อความรู้
ที่ได้ผ่านการศึกษามาแล้วอย่างครอบคลุม มีประสิทธิภาพ ถูกต้องและเชื่อถือได้ อีกทั้งยังจะให้
ข้อค้นพบที่ชัดเจนยิ่งขึ้น